

ÀREA DE LLENGÜES

NIVELL MITJÀ (C)
Model B

Núm. d'examinand:	
--------------------------	--

BLOC 1. COMPENSIÓ ESCRITA		-
BLOC 2. CONEIXEMENTS DEL SISTEMA LINGÜÍSTIC		-21 [BNS]
BLOC 3. EXPRESSIÓ ESCRITA		-17 [BNS]
BLOC 4. EXPRESSIÓ ORAL		-9 [BNS]
PUNTUACIÓ TOTAL		70 [PME]

QUALIFICACIÓ	
---------------------	--

BLOC 1. COMPREENSIÓ ESCRITA

1. A partir de la lectura d'aquest text decideu si les afirmacions que us proposam són vertaderes (V) o falses (F). Encerclau la resposta correcta.

La cultura del consum en la qual estam submergits ens amenaça amb el fet que sense comprar constantment el nostre món s'esfondrarà. Ens han educat a valorar el poder dels diners perquè són la moneda de canvi per obtenir béns a dojo. Ens han educat que cal comprar molt i barat, i per això els productes han de durar poc. Sempre a punt per adquirir-ne de nous, de millors en prestacions. La tecnologia treballa per millorar l'estètica i les funcions sobre variacions i sense que deixi de ser el mateix. Nos atractius que ens empenyin a canviar les nostres pertinences per quelcom que té la mateixa funció, però millorada. A Alemanya, la durada d'un cotxe de primera mà no supera els tres anys. A casa nostra resistim entre cinc i sis anys. I així és com un 20 % de la població mundial consumeix més del 80 % dels recursos naturals de la Terra; l'extracció d'aquestes matèries primeres està comportant alteracions ecològiques greus que no tenen precedents en la història del planeta. Tanmateix, tot això, habitualment, ens queda molt lluny com a consumidors. L'única espurna que ens fa saber que alguna cosa no funciona és la quantitat de deixalles, producte de tants béns de consum de curta durada i dels quals ens hem de desempallegar per adquirir-ne un de nou que reemplaci l'anterior.

Alguns moviments socials pregonen que si la nostra felicitat, en definitiva, sembla que depèn més de les comunitats netes i saludables que no del nombre de productes que podem utilitzar i llençar, mai no podrem sentir que les nostres necessitats no se satisfaran fins que nosaltres mateixos deixem de definir-nos fonamentalment com a consumidors. I és cert, perquè sabem que el nostre sistema consumista no només té com a conseqüència l'augment de deixalles, sinó també la destrucció del nostre entorn i la contaminació de l'aire i la terra. Els costos ecològics originats pel tractament de les deixalles, enterrant-les o incinerant-les, cada vegada són més evidents, especialment perquè ja es comencen a documentar casos directes de pèrdua de salut per causa d'un medi ambient insalubre. I tanmateix, cecs de consum, ens arraulim per no topar-nos amb la destrucció ecològica que deixam arreu darrere el nostre estil de viure.

Jordi Miralles, *Espai de Llibertat* (adaptació)
<http://www.laic.org/cat/espai/articles>

Als alemanys, un cotxe els dura prop de tres anys de mitjana.	V	F
Una quarta part de la població mundial consumeix més del 80 % dels recursos naturals.	V	F
Els ciutadans som ben conscients que el consum de matèries primeres implica alteracions ecològiques greus.	V	F
El sistema consumista actual comporta un creixement de les escombraries que produïm.	V	F
Hi ha hagut casos indirectes de pèrdua de salut per causa de la contaminació del medi ambient.	V	F

errades	0-1	2-3	4	5
punts	3	2	1	0

2. Encerclau l’afirmació correcta en cada cas.

a)

1	El primer text escrit originàriament en català és el <i>Forum iudiciorum</i> , que data del segle XIII.
2	El primer text en català és una traducció del <i>Forum iudiciorum</i> . És un recull de lleis visigòtiques que data del segle XII.
3	El primer text en català és una traducció del <i>Forum iudiciorum</i> , que data del segle XII. Es tracta d’un fragment d’uns sermons que comenten l’evangeli o l’epístola d’algunes festivitats dominicals.

b)

1	Les anomenades quatre cròniques formen part de la producció en prosa catalana dels segles XIV, XV i XVI.
2	Les anomenades quatre cròniques són obra dels copistes i els escriptors de la Cancelleria Reial.
3	Les anomenades quatre cròniques són texts historiogràfics dels segles XIII i XIV d’una gran importància lingüística.

c)

1	Amb el <i>Diccionari català-valencià-balear</i> Antoni M. Alcover es proposava recollir en un sol diccionari tot el català antic i modern.
2	Amb el <i>Diccionari català-valencià-balear</i> Pompeu Fabra es proposava recollir en un sol diccionari tot el català antic i modern.
3	Amb el <i>Diccionari català-valencià-balear</i> Antoni M. Alcover es proposava recollir els termes correctes de la llengua catalana i convertir-lo en el diccionari normatiu.

errades	0	1	2
punts	2	1	0

BLOC 2. CONEIXEMENTS DEL SISTEMA LINGÜÍSTIC**3. Completau les frases següents amb el pronom relatiu adequat, acompanyat, si cal, d'altres elements.**

EXEMPLE: El llibre *del qual* parlau és molt bo.

- a) Vaig trobar una amiga _____ jo havia fet el batxillerat.
- b) La professora _____ t'ha examinat va ser la teva tutora.
- c) L'actriu, la companyia _____ ha triomfat, és eivissenca.
- d) He tornat al poble _____ ens vàrem conèixer.
- e) Es va posar a ploure, _____ els va obligar a ajornar la sortida.
- f) Aquesta és la possessió _____ es referia ton pare.

errades	0	1-2	3	4	5	+ 5
punts	5	4	3	2	1	0

4. Escriviu la grafia o les grafies que falten en els espais buits del text següent.

La ma__or part dels debats re__ents que han marcat la refle__ió sobre la producció cultural han estat presidits pel protagonisme cre__ent dels mi__ans de comunicació. El debat cultural del segle XX ha estat, bà__icament, una discu__ió sobre les conseqüències dels models industrials de comunicació en l'establiment de noves formes de relació social. I una bona part d'aquests debats han expre__at una clara incomodi__at dels inte__ectuals i els artistes davant les a__elerades transformacions socials. Fascinació i desconfian__a, en__uernament més o menys ingenu i recel defen__iu han estat les actitu__s dominants.

Durant el darrer ter__ del segle XIX, va esdevenir-se un conjunt de fenòmens en els camps de les arts, les lletres, l'arquitectura..., que ha suscitat algunes de les més engrescadores

interpretacions sobre les raons i les orientacions de la cultura. De la mateixa manera que una successió d'accidents desve___a l'interès de nove___istes, la coincidència d'inquietu___s en les diverses branques de les arts va su___itar interrogants entre els est___diosos més informats.

L'e___tensió territorial de la passa fou i___mediata. I va acabar su___erint la caracteri___ació del període a partir de la sensació de crisi i el despla___gament d'una forta onada creativa que es pro___ectarien cap al període posterior. L'evident prolongació temporal dels efectes del cicle constitue___ una pro___a de la tra___cendència de la transformació que s'anava forjant.

Enric Marín i Joan Manuel Tresserras, *Cultura de masses i postmodernitat* (adaptació)

errades	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	+ 9
punts	5	4,5	4	3,5	3	2,5	2	1,5	1	0,5	0

5. Completau cada frase amb una de les dues opcions que teniu entre parèntesis.

EXEMPLE: Ahir vaig telefonar a teu germà. (al / el)

- Abans de fer res, hauries de saber _____ arribaran. (*quant / quan*)
- Ara ja saps _____ hem actuat d'aquesta manera. (*per què / perquè*)
- El portaveu dels treballadors ha contestat així _____ creu que l'acord els serà perjudicial. (*perquè / doncs*)
- Estava _____ content que no es podia concentrar! (*tan / tant*)
- Han hagut de suspendre el concert _____ les males condicions de seguretat del local. (*a causa de / degut a*)
- Hem d'avisar immediatament _____ persones interessades. (*a les / les*)
- Ho ha comprat en una botiga de records _____ turistes. (*per / per a*)
- L'hauríem de despertar; _____ farem tard. (*sinó / si no*)

- i) Són unes persones que només pensen _____ fer diners. (*a / en*)
- j) Va començar en un diari la seva carrera _____ corrector. (*com / com a*)

errades	0	1-2	3	4	5	+ 5
punts	5	4	3	2	1	0

6. Ompliu els buits de les frases següents amb la forma verbal adequada. Teniu en compte les indicacions suplementàries de persona i temps.

EXEMPLE: En aquests moments, canta (cantar, ell) una cançó.

- a) Vol que _____ (*seure, nosaltres*) a la sala d'espera fins que ens avisin.
- b) Si hagués sabut que era certa, no _____ (*difondre*) la notícia.
- c) Sempre els espant quan jo _____ (*aparèixer*) a casa de sobte!
- d) No crec que _____ (*poder, vosaltres*) acabar tota la feina avui.
- e) L'espia va poder fugir abans que els míssils _____ (*destruir*) la fàbrica d'armes.
- f) El centre ha _____ (*romandre*) tancat tot l'hivern.
- g) Ara mateix s'estan _____ (*endur*) la runa del solar del costat de casa.
- h) A l'avió, normalment _____ (*escollir, jo, present*) el seient del passadís.

errades	0	1-2	3	4	5	+ 5
punts	5	4	3	2	1	0

7. Ompliu els buits de les frases següents amb noms, adjectius o verbs (segons s'indiqui), derivats de les paraules que hi ha entre parèntesis.

EXEMPLE: Quan tenia vacances no cercava aventures, sinó tranquil·litat (*tranquil*).

Noms

- a) Alguna _____ (*permetre*) de tant en tant no impedeix ser fermes.
- b) Darrere aquella cara amable s'hi amagava molta _____ (*cruel*).

c) Hem de respectat totes les _____ (*creure*) religioses.

d) Tothom es va queixar de la _____ (*coent*) d'aquell plat.

Adjectius

e) Fa temps que no anam a un restaurant _____ (*Xina*).

f) El nostre cos s'aguanta gràcies a l'estructura _____ (*os*).

g) Aquella camisa no era ben bé blanca, era _____ (*blanc*).

Verbs

h) Una de les tasques més complexes dels músics és la d' _____ (*harmonia*) les peces musicals.

i) És molt sa _____ (*passeig*) mitja horeta cada dia.

errades	0	1-2	3	4-5	6-7	+ 7
punts	5	4	3	2	1	0

8. Posau els accents i les dièresis que falten en el text següent.

Els efectes del canvi climàtic i l'esgotament dels recursos fòssils han creat una consciència social cada vegada més sentida a favor de la protecció del medi. La qüestió de la sostenibilitat també ve, o vendrà en un futur. Però fa anys que els vehicles elèctrics, híbrids o d'hidrogen no acaben d'arrencar. Totes les grans companyies automobilístiques amb aspiracions de futur han anunciat que ja són gairebé en disposició de llançar al mercat les primeres versions de cotxe sostenible, tot i que de moment amb una autonomia reduïda, la major part de mida petita i pràcticament pensats per a ús urbà. Els països líders —especialment els Estats Units, el Japó i Alemanya— fa anys que varen redactar plans específics de recuperació prenent el cotxe ecològic com un dels motors del canvi.

El Temps, núm. 1367 (adaptació)

errades	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	+ 9
punts	5	4,5	4	3,5	3	2,5	2	1,5	1	0,5	0

9. Ompliu els buits de les frases següents amb les combinacions binàries de pronoms febles adequades.

EXEMPLE: Si na Maria necessita la factura, fes-la-hi.

- a) A la paella, _____ posaré un quilo, d'arròs.
- b) El director hauria de renovar l'organigrama del centre sense esperar que algú _____ exigeixi.
- c) Els meus cosins m'han demanat els vídeos de quan érem petits, tot i que saben que no _____ vull deixar.
- d) Està disposat a deixar-te l'ordinador, sempre que _____ sol·licitis per escrit.
- e) Les futbolistes havien arribat, però ningú no s'havia desplaçat a l'aeroport per rebre _____.
- f) Mirau com duis les mans! Rentau _____ ara mateix!

errades	0	1	2	3-4	5	+ 5
punts	5	4	3	2	1	0

10. Encerclau el mot adequat segons el context.

- a) Pensa a guardar les sabates d'estiu a la (*caixa/capsa*).
- b) L'informe definitiu hauria de ser més (*ample/ampli*).
- c) L'Ajuntament ha decidit (*baixar/abaixar*) l'impost de circulació.
- d) Has (*agafat/collit*) el banyador?
- e) En Joan fa dos metres (*d'alçada/d'altura*).
- f) En aquell acte varen interpretar una peça que va (*compondre/composar*) Chopin durant la seva estada a Valldemossa.

g) Durant el discurs, va (*anomenar/nomenar*) tots els presidents anteriors.

h) Aquest vestit és de la teva (*mida/mesura*). Segur que t'escau.

errades	0	1	2-3	4	5-6	+ 6
punts	5	4	3	2	1	0

11. Completau els sintagmes següents amb els adjectius i els substantius que corresponguin.

a) Un veí lleig Unes veïnes _____

b) Un jutge perspicaç Unes jutgesses _____

c) Un actor exquisit Unes actrius _____

d) Un heroi valent Unes _____ valentes

e) Un pagès antic Unes _____ antigues

f) Un psicòleg competent Unes _____ competents

errades	0	1-2	3	4	5	+ 5
punts	5	4	3	2	1	0

BLOC 3. EXPRESSIÓ ESCRITA**12. Dictat (pàg. 10 de la prova)**

Els minuts i les pàgines se succeïen. Vaig sentir la meva mare que sortia i després tornava a casa. Vaig escoltar el xivarri habitual de la ciutat, la campaneta del venedor de iogurt que passava per davant de la nostra porta, el bramul dels cotxes i tots aquells altres sorolls que m'eren tan familiars, i em varen semblar tots desconeguts. De primer, vaig creure que plovia a bots i barrals, i després vaig distingir els crits de les criatures que saltaven a la corda. Em va fer l'efecte que s'assenavena, i llavors vaig sentir batre les gotes de pluja contra els vidres de la finestra.

Vaig llegir la pàgina següent, i després una altra. Vaig veure tot el que coneixia i tot el que ignorava. Vaig contemplar la meva pròpia vida i el camí que em semblava que havia de prendre en el futur.

Orhan Pamuk, *La nova vida* (adaptació)

BLOC 4. EXPRESSIÓ ORAL

MODEL 1

1. Llegiu el text següent en veu alta.

Tot i que vivim en una societat en què sovint es menja en excés, l'anèmia ferropènica —la principal conseqüència d'una ingesta de ferro baixa— és la manca nutricional més freqüent als països desenvolupats. Diàriament es necessita que la dieta aportï una certa dosi de ferro (entre 8 i 10 mil·ligrams per a l'home i 18 mil·ligrams per a la dona), i això moltes vegades no és així, en part perquè es fan dietes desequilibrades o perquè certs aliments, com la carn, es deixen totalment de banda.

Petites hemorràgies gàstriques o intestinals produïdes, entre altres motius, per fàrmacs, hemorroides o menstruacions abundants, també poden provocar manca de ferro, encara que les aportacions dietètiques siguin suficients.

Alguns símptomes d'un nivell baix de ferro són color de pell i mucoses pàl·lides, caiguda dels cabells, cansament, malestar, irritabilitat, cert estat d'ànim baix, taquicàrdia, palpitations, menys memòria, problemes de concentració, dolors musculars, etcètera.

Descobrir Cuina, núm. 56 (adaptació)

2. Intervenció.

Participau en una taula rodona organitzada per l'associació de veïns del vostre poble o ciutat. A vós us toca parlar de què ha suposat l'arribada de la televisió digital terrestre (TDT) per a la ciutadania.

BLOC 4. EXPRESSIÓ ORAL**MODEL 2****1. Llegiu el text següent en veu alta.****L'estiueig**

A Mallorca, a Palma, des del 1861 com a mínim, eren ja molt practicats els banys de mar a l'estiu, amb pautes de comportament ben reglamentades per l'autoritat, que establien, per exemple, la separació de zones reservades als homes i les dones; el 1885 la premsa illenca recollia el sentiment de la gent que cercava cases de lloguer vora la mar. Era l'inici de l'estiueig «a la moderna», que el 1863 ja havien impulsat les construccions per al lleure vora el castell de Bellver.

Cap als mateixos anys, la consolidació de la moda, i també la possibilitat de combinar els banys de mar amb la cacera, impulsà l'aparició de nuclis d'estiueig a l'altra banda de l'illa. Allà, als benestants de la capital s'afegiren els de les viles grans de l'interior. Així, a Malpàs d'Alcúdia, a la badia de Pollença, la burgesia comercial i professional compartia estada amb l'aristocràcia, representada pel comte de Peralada.

Història. Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, volum 7

2. Intervenció.

Participau en una taula rodona organitzada per l'associació de veïns del vostre poble o ciutat. A vós us toca parlar dels avantatges i els inconvenients de tenir un turisme de masses que majoritàriament cerca sol i platja.

BLOC 4. EXPRESSIÓ ORAL

Model 3

1. Llegiu el text següent en veu alta.

Entre el 1901 i el 1936, l'evolució de l'antropologia a les Balears no es pot deslligar dels corrents de pensament predominants en altres àmbits del coneixement ni tampoc del que succeïa a altres indrets de l'Estat, sobretot al Principat, a Galícia i al País Basc. De fet, els estudis folklòrics sobre la comunitat balear, des de mitjan segle XIX fins a la guerra del 1936, estan estretament units a la història del folklore català. En els anys noranta del segle XIX s'acaba el cicle de la Renaixença i s'inicia el període modernista; el canvi estètic anava lligat a una profunda substitució generacional.

Amb l'entrada del segle, la nova generació feia una valoració global positiva de la tasca feta pels protagonistes de la Renaixença, si bé els retreia la manca d'actualització. La ideologia i el projecte cultural modernista s'han d'emmarcar en un context històric determinat per una sèrie de fenòmens politicoculturals decisius.

Andreu Ramis, *El folklore i l'etnografia a les Balears (segles XIX i XX)* (adaptació)

2. Intervenció.

Participau en una taula rodona organitzada per l'associació de veïns del vostre poble o ciutat. A vós us toca parlar de l'economia submergida en temps de crisi econòmica.

BLOC 4. EXPRESSIÓ ORAL**MODEL 4****1. Llegiu el text següent en veu alta.**

Cada vespre desapareixen divinament dels xamfrans dels carrers muntanyes de deixalles. Tanmateix, o bé acaben enterrades en abocadors que s'emplenen fins a vessar o es converteixen en fums tòxics, i no precisament gaire lluny de casa nostra. Alguns apunten que la solució inclou reduir el consum i tornar als envasos de vidre retornables. Segons altres cal trobar simplement solucions netes que eliminin el problema. Tanmateix, hi ha una tercera via, la de valorar la merda i fer que sigui útil, amb valor monetari, perquè el té. Això exigeix simplement adoptar noves estratègies de gestió de la brossa. Si tenim en compte que el 45 % de la bossa d'escombraries és matèria orgànica que es pot convertir en adob i energia a través de la metanització i el compostatge, i que el 25 % és paper que pot ser reciclat, resulta que només recollint selectivament aquestes dues fraccions podem eliminar el 70 % teòric del problema del tractament dels residus sense produir pràcticament cap impacte ambiental i generant riquesa econòmica.

Jordi Miralles, «El valor de la merda», *Espai de Llibertat* (adaptació)

2. Intervenció.

Participau en una taula rodona organitzada per l'associació de veïns del vostre poble o ciutat. A vós us toca parlar de les sortides laborals dels joves avui en dia.